

INFORMACIJA O ODPRTEM DOSTOPU DO RECENZIRANIH PUBLIKACIJ IN RAZISKOVALNIH PODATKOV V PROGRAMU OBZORJE 2020

Vsebina:

1. [Definicija odprtega dostopa](#)
2. [Dokumenti, ki določajo odprtji dostop do rezultatov javno financiranih raziskav v Evropskem raziskovalnem prostoru](#)
3. [Določila glede odprtega dostopa v Obzorju 2020](#)
4. [Odprti dostop v prijavnih vlogah projektov Obzorja 2020](#)
5. [Odprti dostop v pogodbi o sofinanciranju za projekte Obzorja 2020](#)
6. Praktična izvedba odprtega dostopa v Obzorju 2020
  - 6.1 [Recenzirane publikacije](#)
    - 6.1.1 [Kako raziskovalec izpolni določila pogodbe o sofinanciranju glede odprtega dostopa do recenziranih publikacij](#)
    - 6.1.2 [Shranitev recenziranih publikacij v repozitorij univerze](#)
  - 6.2 [Raziskovalni podatki](#)
    - 6.2.1 [Upravljanje raziskovalnih podatkov in dostop do raziskovalnih podatkov, uporabljenih v recenziranih publikacijah](#)
    - 6.2.2 [Pilot odprtih raziskovalnih podatkov](#)
    - 6.2.3 [Dodatne informacije o odprtih raziskovalnih podatkih](#)
7. Prikaz metapodatkov iz repozitorijev na nacionalnem in evropskem portalu
  - 7.1 [Nacionalni portal odprte znanosti \(Open Science Slovenia\)](#)
  - 7.2 [Infrastruktura odprtega dostopa za raziskave v Evropi \(OpenAIRE\)](#)
8. Dodatne informacije, podpora
  - 8.1 [Dodatne informacije o odprtem dostopu v Obzorju 2020](#)
  - 8.2 [Slovenski informacijski portal za odprti dostop \(Open Access Slovenia\)](#)
  - 8.3 [Podpora za odprti dostop, ki je na voljo raziskovalcem Univerze v Ljubljani](#)

Različica 1.0, 9. januar 2015

1. Definicija odprtega dostopa^{1,2}

Za opis značilnosti odprtega dostopa do znanstvenih objav se najpogosteje uporabljajo definicije iz budimpeške in iz deklaracije iz Bethesde. Osnovni princip odprtega dostopa je takojšnja dostopnost rezultatov javno financiranih raziskav na svetovnem spletu brez naročniških ali avtorskopravnih omejitev.

Odprtodostopna publikacija (*libre open access*) ustreza naslednjim kriterijem:

1. avtor in nosilec materialne avtorske pravice vsem uporabnikom v svetovnem merilu dajeta **prosto, nepreklicno in stalno pravico dostopa do publikacije ter dovoljujeta razmnoževanje, uporabo, razširjanje, prenos in javni prikaz dela, izdelavo in distribucijo izpeljanih del v katerem koli digitalnem mediju za katerikoli odgovoren namen** (dovoljeno uporabo označita npr. z licencami Creative Commons) in dopuščata, da uporabniki naredijo manjše število izpisov za lastno uporabo,
2. celotna publikacija in vsa dodatna gradiva, vključno z dovoljenjem iz prejšnje točke, so **tako po objavi odloženi v vsaj en spletni repozitorij**, ki omogoča prost dostop, neomejeno distribucijo, povezljivost (interoperabilnost) in trajno hranjenje.

Razlika med prostim in odptim dostopom je:

- **prosti dostop** (*gratis* ali *free open access*): celotno besedilo članka je brezplačno dostopno na svetovnem spletu, vsebina je varovana z določili avtorskega prava, značilnimi za naročniške znanstvene revije (avtor materialne avtorske pravice prenese na založnika).
- **odpti dostop** (*libre open access*): celotno besedilo članka je brezplačno dostopno na svetovnem spletu. Avtor je obdržal materialne avtorske pravice in pri objavi v odprtodostopni znanstveni reviji založniku dovolil objavo (*licence to publish*). Dovoljena in nedovoljena uporaba članka je označena na primer z licencami Creative Commons.

Odpti dostop do raziskovalnih podatkov se nanaša na pravico dostopa in ponovne uporabe digitalnih raziskovalnih podatkov. Odprtodostopne raziskovalne podatke je tipično možno dostopati, ruderati, izkoristiti, reproducirati in razširjati brez stroška za uporabnika.³

¹ Open Access Slovenia: definicije in deklaracije, <http://www.openaccess.si/definicije-in-deklaracije/>

² Glej tudi definicijo odprtega dostopa v članku Pinfield, S., et al. Open-access repositories worldwide, 2005–2012: Past growth, current characteristics, and future possibilities. JASIST, December 2014, str. 2404-2405.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/asi.23131/abstract;jsessionid=CCF607DB61DA0315AD45BC104E7D6484.f03t02>

³ Guidelines on Open Access to Scientific Publications and Research Data in Horizon 2020, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf

2. Dokumenti, ki določajo odprti dostop do rezultatov javno financiranih raziskav v Evropskem raziskovalnem prostoru⁴

- A Reinforced European Research Area Partnership for Excellence and Growth: med drugim določa odprti dostop do rezultatov raziskav za celoten Evropski raziskovalni prostor,
- Towards better access to scientific information: Boosting the benefits of public investments in research: med drugim določa odprti dostop v Obzorju 2020,
- Commission Recommendation of 17. 7. 2012 on access to and preservation of scientific information: priporočila glede odprtrega dostopa v državah članicah EU (uveljavijo naj enaka določila kot veljajo v Obzorju 2020).

3. Določila glede odprtega dostopa v Obzorju 2020⁵

- obvezna odprta dostopnost recenziranih publikacij iz sofinanciranih projektov (recenzirani članki obvezno, recenzirane monografije „strongly encouraged“),
- prejemniki sredstev naj si prizadevajo za dostopnost raziskovalnih podatkov iz recenziranih publikacij,
- upravljanje raziskovalnih podatkov,
- pilot za odprte raziskovalne podatke, vsebuje tudi določilo glede načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (*data management plan*).

Odprta dostopnost vsebine recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov, ki so bili obravnavani v teh publikacijah, poveča vidnost in odmevnost (citiranost) publikacij.⁶

⁴ A Reinforced European Research Area Partnership for Excellence and Growth, http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/era-communication-partnership-excellence-growth_en.pdf, Towards better access to scientific information: Boosting the benefits of public investments in research, http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/era-communication-towards-better-access-to-scientific-information_en.pdf, Commission Recommendation of 17. 7. 2012 on access to and preservation of scientific information, http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/recommendation-access-and-preservation-scientific-information_en.pdf

⁵ Fact sheet: Open Access in Horizon 2020, https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/FactSheet_Open_Access.pdf,

Guidelines on Open Access to Scientific Publications and Research Data in Horizon 2020, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf, Guidelines on Data Management in Horizon 2020, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf

⁶ Self-selected or mandated, open access increases citation impact for higher quality research, <http://www.plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.0013636>, Sowing the seed: incentives and motivations for sharing research data, a researcher's perspective, <http://www.knowledge-exchange.info/Default.aspx?ID=733>

4. Odprt dostop v prijavnih vlogah projektov Obzorja 2020

Na portalu Evropske komisije so na voljo dokumenti Obzorja 2020.⁷ V prijavnih vlogah za Research and Innovation Actions/Innovation Actions (RIA/IA) in Coordination and Support Actions (CSA)⁸ je odprt dostop vključen v naslednjih poglavijih:

- poglavje 3 Budget for the proposal: stroški odprtih objav (Article Processing Charges) so upravičeni stroški,
- poglavje 5 Call specific questions: Open Research Data Pilot in Horizon 2020 (kadar je področje razpisa del pilota odprtih raziskovalnih podatkov),
- poglavje Proposal template (technical annex):
  - točka 2.2 Measures to maximise impact, tretja (upravljanje raziskovalnih podatkov) in četrta alineja (odprt dostop do recenziranih publikacij),
  - točka 3 Implementation: odstavek o pilotu odprtih raziskovalnih podatkov.

5. Odprt dostop v pogodbi o sofinanciranju za projekte Obzorja 2020⁹

Odprt dostop je določen v členu 29 pogodbe o sofinanciranju.

ARTICLE 29 — DISSEMINATION OF RESULTS — OPEN ACCESS — VISIBILITY OF EU FUNDING	63
29.1 Obligation to disseminate results	63
29.2 Open access to scientific publications	64
29.3 Open access to research data	65
29.4 Information on EU funding — Obligation and right to use the EU emblem	65
29.5 Disclaimer excluding [Commission]/[Agency] responsibility	66
29.6 Consequences of non-compliance	66

⁷ European Commission, Research & Innovation, Participant Portal, Reference Documents, http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html

⁸ Research and Innovation Actions (RIA), Innovation Actions (IA): Administrative forms (Part A), Research proposal (Part B), Version 1.3, 4 December 2014, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/call_ptef/pt/h2020-call-pt-ria-ia_en.pdf,

Coordination and Support Actions (CSA): Administrative forms (Part A), Research proposal (Part B), Version 1.3, December 2014, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/call_ptef/pt/h2020-call-pt-ria-ia-csa_en.pdf

⁹ General Multi-beneficiary Model Grant Agreement for the Horizon 2020 Programme (H2020 General MGA - Multi_V2.0), September 2014, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/gga/h2020-mga-gga-multi_en.pdf

Če projekt ne izpolni zahtev glede odprtega dostopa iz člena 29, bo lahko zmanjšano sofinanciranje (člen 29.6 Consequences of non-compliance):

If a beneficiary breaches any of its obligations under this Article, the grant may be reduced (see Article 43).

Such a breach may also lead to any of the other measures described in Chapter 6.

6. Praktična izvedba odprtega dostopa v Obzorju 2020

6.1 Recenzirane publikacije

V prijavnih vlogah za RIA/IA in CSA je odprtji dostop do recenziranih publikacij naveden v poglavju Proposal template (technical annex), točka 2.2 Measures to maximise impact, četrta alineja:

Outline the strategy for knowledge management and protection. Include measures to provide open access (free on-line access, such as the 'green' or 'gold' model) to peer-reviewed scientific publications which might result from the project³.

⚠ Open access publishing (also called 'gold' open access) means that an article is immediately provided in open access mode by the scientific publisher. The associated costs are usually shifted away from readers, and instead (for example) to the university or research institute to which the researcher is affiliated, or to the funding agency supporting the research.

⚠ Self-archiving (also called 'green' open access) means that the published article or the final peer-reviewed manuscript is archived by the researcher - or a representative - in an online repository before, after or alongside its publication. Access to this article is often - but not necessarily - delayed ('embargo period'), as some scientific publishers may wish to recoup their investment by selling subscriptions and charging pay-per-download/view fees during an exclusivity period.

Primer opisa načrtovanih aktivnosti projekta glede odprtega dostopa do recenziranih publikacij v prijavnih vlogah:

The partners of the project [ACRONYM] have agreed to publish XY peer-reviewed publications with the project results in open access journals or in hybrid journals (i.e., gold open access). These publications will be licensed with Creative Commons licence (CC BY). For this purpose approximately XX.XXX EUR will be needed (the average Article Processing Charges of journals A, B, C, D ..., as the most suitable publication outlets for the results of the project [ACRONYM], are X.XXX EUR, X.XXX EUR, X.XXX EUR, X.XXX EUR ..., respectively). The amount of XX.XXX EUR has been included in the section XY of the proposal for project

[ACRONYM] as the eligible expense for the reimbursement during the duration of the project. [Zneski z ali brez DDV?]

The partners of the project [ACRONYM] have decided to publish the rest of the peer-reviewed publications with the project results in subscription journals. The partners will assure that green open access through the repository will be allowed to these publications by the publishers.

Both green and gold open access peer-reviewed scientific publications that will result from the project [ACRONYM] will be deposited into the Repository of the University of Ljubljana (RUL, <https://repozitorij.uni-lj.si>) [IN/ALI the repository of partners XY, XY and XY] [IN/ALI subject repository NAME] [IN/ALI ZENODO] and available to the interested parties in full text through the RUL and other repositories web interfaces. The publications will be deposited only once and metadata harvested for other purposes.

RUL is OpenAIRE compliant which means that it is part of the global network of repositories (through OAI-PMH compliance) and at the same time open to the harvesting by the European Commission. The Commission will be able to check the compliance of the project [ACRONYM] regarding open access publications and research data, as agreed upon in Article 29 of the grant agreement. The metadata of publications from project [ACRONYM] will consequently be shown at the OpenAIRE portal (<https://www.openaire.eu/>). The partners of project [ACRONYM] will use OpenAIRE services to collect aggregated project output for reporting or monitoring.

RUL is also part of the Slovenian national open access infrastructure with the Open Science Slovenia portal as the focal point (<http://www.openscience.si/>). The portal also offers metadata from Slovenian repositories as linked open data, thereby enabling further peruse of the results of publicly funded research.

V pogodbi o sofinanciranju (General Multi-beneficiary Model Grant Agreement for the Horizon 2020 Programme) je odprti dostop do recenziranih publikacij naveden v členu 29.2:

29.2 Open access to scientific publications

Each beneficiary must ensure open access (free of charge, online access for any user) to all peer-reviewed scientific publications relating to its results.

In particular, it must:

- (a) as soon as possible and at the latest on publication, deposit a machine-readable electronic copy of the published version or final peer-reviewed manuscript accepted for publication in a repository for scientific publications;

Moreover, the beneficiary must aim to deposit at the same time the research data needed to validate the results presented in the deposited scientific publications.

- (b) ensure open access to the deposited publication — via the repository — at the latest:
  - (i) on publication, if an electronic version is available for free via the publisher, or
  - (ii) within six months of publication (twelve months for publications in the social sciences and humanities) in any other case.
- (c) ensure open access — via the repository — to the bibliographic metadata that identify the deposited publication.

The bibliographic metadata must be in a standard format and must include all of the following:

- the terms *["European Union (EU)" and "Horizon 2020"]**["Euratom" and Euratom research and training programme 2014-2018"]*;
- the name of the action, acronym and grant number;
- the publication date, and length of embargo period if applicable, and
- a persistent identifier.

6.1.1 Kako raziskovalec izpolni določila pogodbe o sofinanciranju glede odprtega dostopa do recenziranih publikacij

A. **zeleni odprti dostop** = članki objavljeni v (naročniških) revijah + prednatisi shranjeni v repozitorije:

- materialne avtorske pravice prevzame založnik (© 2014 Založnik),
- založnik dovoli shranitev avtorjeve končne recenzirane različice članka (ne založnikove datoteke objavljenega članka!) v repozitorij, verjetno časovni zamik dostopnosti vsebine (t.i. embargo),

B. **zlati odprti dostop** = odprte revije (verjetno plačilo objave):

- avtorji ohranijo materialne avtorske pravice (licenca CC-BY: © 2014 Avtor1 et al.),
- licenca CC-BY dovoljuje shranitev založnikove datoteke objavljenega članka v repozitorij, vsebina dostopna takoj,

C. **hibridne revije** = posamezen članek v naročniški reviji je odprto dostopen (verjetno plačilo objave):

- avtorji ohranijo materialne avtorske pravice (licenca CC-BY: © 2014 Avtor1 et al.),
- licenca CC-BY dovoljuje shranitev založnikove datoteke objavljenega članka v repozitorij, vsebina dostopna takoj.

Ne glede na način odprtega dostopa (zeleni ali zlati odprti dostop, hibridne revije) morajo biti ustrezen različice recenziranih objav iz projektov Obzorja 2020 shranjene v repozitorije. Preko slednjih bo Evropska komisija preverjala izpolnjevanje določil iz pogodbe o sofinanciranju (repositoriji morajo biti komplatinibni z navodili OpenAIRE).¹⁰

Dovoljenja založnikov glede zelenega odprtega dostopa so na voljo na spletni strani SHERPA/RoMEO.¹¹

Zlati odprti dostop:

- informacije o odprtih revijah so na voljo v Directory of Open Access Journals,¹²
- v Web of Science (WoS) je vključenih približno 3.100 odprtih revij, v Scopus približno 2.800 odprtih revij.

Informacije o cenah odprtih objav so na voljo tudi na spletni strani Open Access Slovenia – Načini objavljanja – Odprte revije.¹³

Stroški odprtih objav (zlati odprti dostop, odprta objava v hibridni reviji) so upravičeni stroški v času trajanja projekta Obzorja 2020. Strošek za Article Processing Charges je potrebno napovedati v prijavni vlogi.

¹⁰ OpenAIRE Guidelines, https://guidelines.openaire.eu/wiki/Main_Page

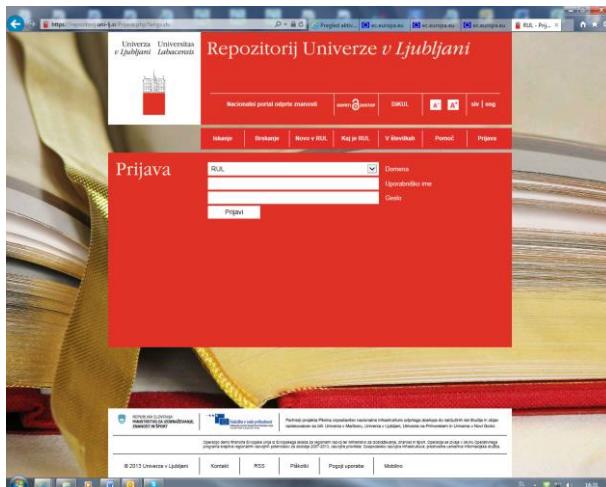
¹¹ SHERPA/RoMEO: Publisher copyright policies & self-archiving, <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>

¹² Directory of Open Access Journals, <http://doaj.org/>

¹³ Open Access Slovenia – Načini objavljanja – Odprte revije: <http://www.openaccess.si/nacini-objavljanja/odprte-revije>

6.1.2 Shranitev recenziranih publikacij v repozitorij univerze

Raziskovalci Univerze v Ljubljani bodo recenzirane publikacije iz projektov Obzorja 2020 shranili v Repozitorij Univerze v Ljubljani (RUL)¹⁴ ali v katerikoli OpenAIRE kompatibilni tematski, institucionalni ali nacionalni repozitorij. Repozitorij ZENODO¹⁵ je namenjen raziskovalcem z organizacij brez repozitorija.

Slika 1: Prijava raziskovalca na vmesniku Repozitorija Univerze v Ljubljani

Shranitev dela v Repozitorij Univerze v Ljubljani bo potekala v treh korakih:

1. PRVI KORAK: avtor izbere vrsto dela, ki ga oddaja v RUL (tipologija del je enaka kot za vodenje bibliografij raziskovalcev v sistemu COBISS.SI; slika 2),
2. DRUGI KORAK:
  - a) če je bil že izdelan zapis za bibliografijo raziskovalca v COBISS.SI, bo avtor vpisal COBISS.SI-ID, s pomočjo katerega se bo izpolnila večina polj v metapodatkovni shemi RUL. Avtor dodatno izpolni polja, ki se jih trenutno v zapise COBISS še ne vpisuje (financer, program financiranja, številka pogodbe ..., datum poteka embarga ...; slika 4),
  - b) če v sistemu COBISS.SI zapis za bibliografijo raziskovalca še ni bil izdelan, avtor izpolni polja v metapodatkovni shemi RUL (sliki 3 in 4),
3. TRETJI KORAK: avtor doda datoteko s celotnim besedilom recenzirane publikacije. To besedilo je lahko avtorjeva končna recenzirana različica članka v primeru zelenega odprtrega dostopa ali založnikova datoteka objavljenega članka v primeru zatega odprtrega dostopa ali objave v hibridni reviji.

¹⁴ Repozitorij Univerze v Ljubljani, <https://repozitorij.uni-lj.si/>

¹⁵ ZENODO, <http://zenodo.org/>

*Informacija o odprttem dostopu do recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov
v programu Obzorje 2020, 9. 1. 2015*

PRVA STRAN > TIP GRADIVA

Tip gradiva

- Članek (članek v znanstvenem, strokovnem časopisu ali časniku, prispevek na konferenci v reviji, itd)
- Poglavlje ali sestavek v monografiji
- Prispevek na konferenci (predavanje, referat, poster - v celoti objavljen v samostojnem zborniku konference ali na spletni strani konference oz. organizatorja konference, itd.)
- Monografija ali drugo zaključeno delo (znanstvene in strokovne monografije, raziskovalna poročila, projektna dokumentacija, programska oprema, priručniki etc.)
- Visokošolski učbenik in drugo učno gradivo
- Patent
- Raziskovalni podatki, zaključena znanstvena zbirka podatkov ali korpus, eksperiment
- Raziskovalni ali dokumentarni film, zvočni ali video posnetek
- Umetniško delo (poezija, proza, skladbe, filmi, slike, fotografije in druga umetniška dela)
- Razstava, predstava, radijska ali TV oddaja

Slika 2: Prvi korak pri oddaji dela v Repozitorij Univerze v Ljubljani: izbira vrste dela

V jeziku publikacije ?

Jezik: Slovenški jezik Naslov (obvezno polje):
Podnaslov:
Povzetek (največ 4000 znakov, brez izraza "Povzetek," in drugih uvodnih fraz):
Ključne besede (največ 1000 znakov, ključne besede ločite z vejico, brez izraza "Ključne besede" in drugih uvodnih fraz):

Tipologie: Ni določena

Avtorstvo

Osebe navedete nastanko v sklopnem vrstnem redu, kot so zapisane. Prav tako jih navedete brez znanstvenih ali strokovnih nazivov. Ob tipkanju v seznamom pole "Primer" se vam bodo prikazali predlogi iz normativne baze CONOR SI. Vtipkani morajo biti vsaj trije znaki za generiranje seznama predlogov, lahko traja nekaj sekund, preden se le-ta prikazuje.

Pri vstavljanju predloga so navedeni primeti, ima ter CONOR ID osebe. V primeru, da iskanje po primetu ne zadostuje, lahko v istem polju "Primer" poleg prima osebe vstipkate še ime osebe, bočno z vejico (npr. "Novak, Janez"). Ko iz seznama izberete želeni zapis, izberite še vlogo ter po želji vpisite še affilacijo (organizacijo, pod katero spada).

V primeru, da ne najdete želeno osebo med predlogi, vtipkajte podatke o osebi v ustrezna polja ročno (Primer, ime, Affilacija).

Vložka Vrste avtorja Ime Affilacija odstrani
Avtor(ica) Dodatne podatke

E-pošta avtorja oz. vlagatelja

Valj e-naslov potrebujejo za vzpostavitev komunikacije z vami pri razreševanju morebitnih nejasnosti pri podatkih o gradivu.

Soglasnica e-poštnega naslova na tem mestu pomeni tudi soglasje vsega profilnega ter kontaktnega e-poštnega naslova pri ostalih oddanih delih.

V vzporednem jeziku publikacije ?

Jezik: Angleški jezik Naslov:
Podnaslov:
Povzetek (največ 4000 znakov, brez izraza "Povzetek," in drugih uvodnih fraz):
Ključne besede (največ 1000 znakov, ključne besede ločite z vejico, brez izraza "Ključne besede" in drugih uvodnih fraz):

O matični publikaciji

Če sta stiri avtor dela nosilec materialnih avtorskih pravic, potem lahko samostojno oddate dokument/delo v DIUM. V primeru soavtorstva za to potrebujete soglasje vseh avtorjev.

Pravne založniške pogobe

Če je založba ali katera druga organizacija nosilka materialnih avtorskih pravic dokumenta/dela, lahko založniško politiko glede objav v odprttem dostopu preverite na spletni strani SHERPA/ROMEO. V skainik vtipkajte ISSN ali naslov revije ali št. leta neposredno na spletni strani SHERPA/ROMEO.

Naslov revije: ISSN:

V kolikor podatka na referenčni spletni strani ni, morate pridobiti soglasje založnika. V pomoč smo vam pripravili tipsko besedilo – [poginja za sodeljevalec](#).

Podatki o reviji, v kateri je članek izšel:

Naslov revije: Strajšni naslov revije:
ISSN:
Založnik:
Letnik: Številka: Leto izida:
Pri shranjevanju podatkov o reviji je obvezno nvesti vsaj naslov revije. Brez vpisanega naslova revije se ne bodo shranili skrajšani naslov revije, ISSN ter založnik.

V kolikor je članek izšel v odkritu konferenco, navedite naslednja podatka:

Slika 3: Drugi korak pri oddaji dela v Repozitorij Univerze v Ljubljani: vpis metapodatkov

*Informacija o odprttem dostopu do recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov
v programu Obzorje 2020, 9. 1. 2015*

Verzija

Verzija dokumenta/dela, ki ga boste oddali:

Ni določeno
Preprint delovna različica članka (nerecenzirana)
Preprint nerecenzirana različica članka, posredovana v objavo
Postprint, avtorjeva končna recenzirana različica članka, sprejeta v objavo
Založnikova različica članka

Fizični obseg članka (str.):
Vnesite bodisi
 Obseg (število) strani:
bodisi
 Obseg članka v reviji od strani: do strani:

DOI

Identifikator digitalnega objekta (DOI):

URL

Povezava (naslov URL) do založnikove različice članka oz. objavljenega članka:
 [odstrani](#)
[dodaj URL](#)

Vrsta dostopa

Izberite vrsto dostopa do polnega besedila za ta dokument / delo:

Takojšnja javna objava
 Odlog javne objave do
 Trajno zaprt dostop do polnega besedila, metapodatki so vidni

O projektu

Financer:

Program financiranja:
(najprej izberite finančerja)

Številka projekta:

Naslov projekta:

Akronim projekta:

Slika 4: Nadaljevanje drugega koraka pri oddaji dela v Repozitorij Univerze v Ljubljani: vpis metapodatkov v skladu s členom 29 iz pogodbe o sofinanciranju

6.2 Raziskovalni podatki

6.2.1 Upravljanje raziskovalnih podatkov in dostop do raziskovalnih podatkov, uporabljenih v recenziranih publikacijah

V prijavnih vlogah za RIA/IA in CSA je upravljanje raziskovalnih podatkov vpisano v poglavje Proposal template (technical annex), točka 2.2 Measures to maximise impact:

Where relevant, include information on how the participants will manage the research data generated and/or collected during the project, in particular addressing the following issues:²

- What types of data will the project generate/collect?
- What standards will be used?
- How will this data be exploited and/or shared/made accessible for verification and re-use? If data cannot be made available, explain why.
- How will this data be curated and preserved?

V skladu s pogodbo o sofinanciranju (General Multi-beneficiary Model Grant Agreement for the Horizon 2020 Programme, Article 29.2 Open access to scientific publications, (a)) naj bi si vsi prejemniki sredstev prizadevali za dostopnost raziskovalnih podatkov, uporabljenih v recenziranih publikacijah:

Moreover, the beneficiary must aim to deposit at the same time the research data needed to validate the results presented in the deposited scientific publications.

6.2.2 Pilot odprtih raziskovalnih podatkov¹⁶

V letih 2014 in 2015 bo na sedmih področjih znanosti v okviru Obzorja 2020 potekal Pilot odprtih raziskovalnih podatkov.

---

¹⁶ Guidelines on Open Access to Scientific Publications and Research Data in Horizon 2020, Version 1.0, 11 September 2013,

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf

Scope of the Pilot. For the 2014-2015 Work Programme, the areas of Horizon 2020 that participate in the Open Research Data Pilot are:

- Future and Emerging Technologies
- Research infrastructures – part e-Infrastructures
- Leadership in enabling and industrial technologies – Information and Communication Technologies
- Societal Challenge: 'Secure, Clean and Efficient Energy' – part Smart cities and communities
- Societal Challenge: 'Climate Action, Environment, Resource Efficiency and Raw materials' – except raw materials
- Societal Challenge: 'Europe in a changing world – inclusive, innovative and reflective Societies'
- Science with and for Society

This corresponds to about €3 billion or 20% of the overall Horizon 2020 budget in 2014 and 2015.

Projekti lahko v kateri koli fazi izstopijo iz Pilota, kar morajo utemeljiti z navedbo ustreznih razlogov.

Total or partial opting out of the Pilot Action on Open Research Data.

Projects may at any stage opt out of the Pilot for a variety of reasons, namely:

- if participation in the Pilot on Open Research Data is incompatible with the Horizon 2020 obligation to protect results if they can reasonably be expected to be commercially or industrially exploited;
- if participation in the Pilot on Open Research Data is incompatible with the need for confidentiality in connection with security issues;
- if participation in the Pilot on Open Research Data is incompatible with existing rules concerning the protection of personal data;
- if participation in the Pilot on Open Research Data would jeopardise the achievement of the main aim of the action;
- if the project will not generate / collect any research data;
- if there are other legitimate reason to not take part in the Pilot (at proposal stage – free text box provided).

Iz primera prijavne vloge za CSA na enim od področij Pilota odprtih raziskovalnih podatkov je razvidno, da je Pilot vpisan v poglavje 5 – Call specific questions.

5 - Call specific questions

Open Research Data Pilot in Horizon 2020

If selected, all applicants will participate in the [Pilot on Open Research Data in Horizon 2020](#)¹, which aims to improve and maximise access to and re-use of research data generated by actions. Participating in the Pilot does not necessarily mean opening up all research data. Actions participating in the Pilot will be invited to formulate a Data Management Plan in which they will determine and explain which of the research data they generate will be made open.

Applicants have the possibility to opt out of this Pilot and must indicate a reason for this choice.

Participation in this Pilot does not constitute part of the evaluation process. Proposals will not be evaluated favourably because they are part of the Pilot and will not be penalised for opting out of the Pilot.

We wish to opt out of the Pilot on Open Research Data in Horizon 2020.

Yes

No

¹ According to article 43.2 of Regulation (EU) No 1290/2013 of the European Parliament and of the Council, of 11 December 2013, laying down the rules for participation and dissemination in "Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020)" and repealing Regulation (EC) No 1906/2006.

Data management activities

The use of a [Data Management Plan \(DMP\)](#) is required for projects participating in the [Open Research Data Pilot in Horizon 2020](#), in the form of a deliverable in the first 6 months of the project.

All other projects may deliver a DMP on a voluntary basis, if relevant for their research.

Are data management activities relevant for your proposed project?

Yes

No

A Data Management Plan will be delivered

(Please note: Projects participating in the Open Research Data Pilot **must** include a Data Management Plan as a deliverable in the first 6 months of the project.)

Data Management is part of a Work Package.

Data Management will be integrated in another way.

V prijavnih vlogah za RIA/IA in CSA je v poglavju Proposal template (technical annex), točka 3 Implementation navedeno opozorilo glede vključitve načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (data management plan) med izdelke projekta.

⚠ If your project is taking part in the Pilot on Open Research Data⁴, you must include a 'data management plan' as a distinct deliverable within the first 6 months of the project. A template for such a plan is given in the guidelines on data management in the H2020 Online Manual. This deliverable will evolve during the lifetime of the project in order to present the status of the project's reflections on data management.

Pogodba o sofinanciranju (General Multi-beneficiary Model Grant Agreement for the Horizon 2020 Programme) bo vsebovala člen 29.3, kadar bo projekt del Pilota odprtih raziskovalnih podatkov:

29.3 Open access to research data

[OPTION for actions participating in the open Research Data Pilot: Regarding the digital research data generated in the action ('**data**'), the beneficiaries must:

- (a) deposit in a research data repository and take measures to make it possible for third parties to access, mine, exploit, reproduce and disseminate — free of charge for any user — the following:
  - (i) the data, including associated metadata, needed to validate the results presented in scientific publications as soon as possible;
  - (ii) other data, including associated metadata, as specified and within the deadlines laid down in the '**data management plan**' (see Annex 1);
- (b) provide information — via the repository — about tools and instruments at the disposal of the beneficiaries and necessary for validating the results (and — where possible — provide the tools and instruments themselves).

This does not change the obligation to protect results in Article 27, the confidentiality obligations in Article 36, the security obligations in Article 37 or the obligations to protect personal data in Article 39, all of which still apply.

As an exception, the beneficiaries do not have to ensure open access to specific parts of their research data if the achievement of the action's main objective, as described in Annex 1, would be jeopardised by making those specific parts of the research data openly accessible. In this case, the data management plan must contain the reasons for not giving access.]

[OPTION: Not applicable;]

6.2.3 Dodatne informacije o odprtih raziskovalnih podatkih

- Guidelines on Data Management in Horizon 2020,¹⁷
- predloga načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (*data management plan*) za Obzorje 2020 je na voljo v DMP Online,¹⁸
- obstajajo katalogi zbirk raziskovalnih podatkov, na primer re3data.org (Registry of Research Data Repositories) in DataBib,¹⁹

¹⁷ Guidelines on Data Management in Horizon 2020, Version 1.0, 11 December 2013, http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf

¹⁸ DMP Online, <https://dmponline.dcc.ac.uk/>

¹⁹ re3data.org (Registry of Research Data Repositories), <http://www.re3data.org/>, DataBib, <http://databib.org/>

- spletni tečaj za raziskovalce o upravljanju raziskovalni podatkov MANTRA,²⁰
- Open Data Assistance Program of Harvard,²¹
- svetovanje tudi Arhiv družboslovnih podatkov.²²

7. Prikaz metapodatkov iz repozitorijev na nacionalnem in evropskem portalu

7.1 Nacionalni portal odprte znanosti (Open Science Slovenia)²³

Slovenske univerze so leta 2013 vzpostavile nacionalno infrastrukturo odprtega dostopa z nacionalnim portalom in repozitoriji univerz.

Slika 5: Shema nacionalne infrastrukture odprtega dostopa

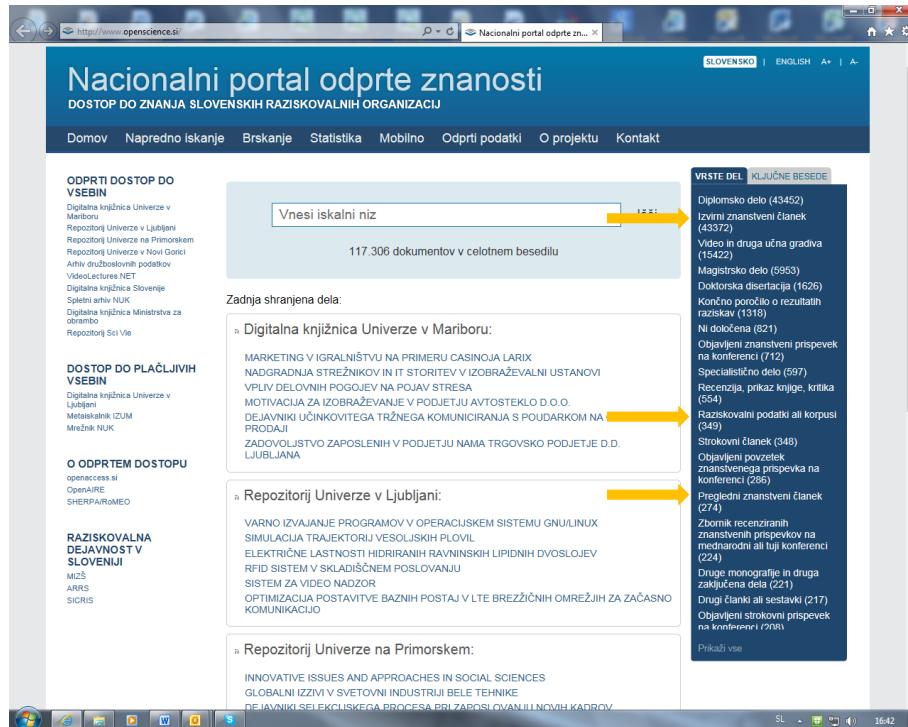
²⁰ MANTRA, <http://datalib.edina.ac.uk/mantra/>

²¹ Open Data Assistance Program of Harvard, <http://projects.iq.harvard.edu/odap/home>

²² Arhiv družboslovnih podatkov, <http://www.adp.fdv.uni-lj.si/>

²³ Nacionalni portal odprte znanosti, <http://openscience.si/>

*Informacija o odprttem dostopu do recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov
v programu Obzorje 2020, 9. 1. 2015*

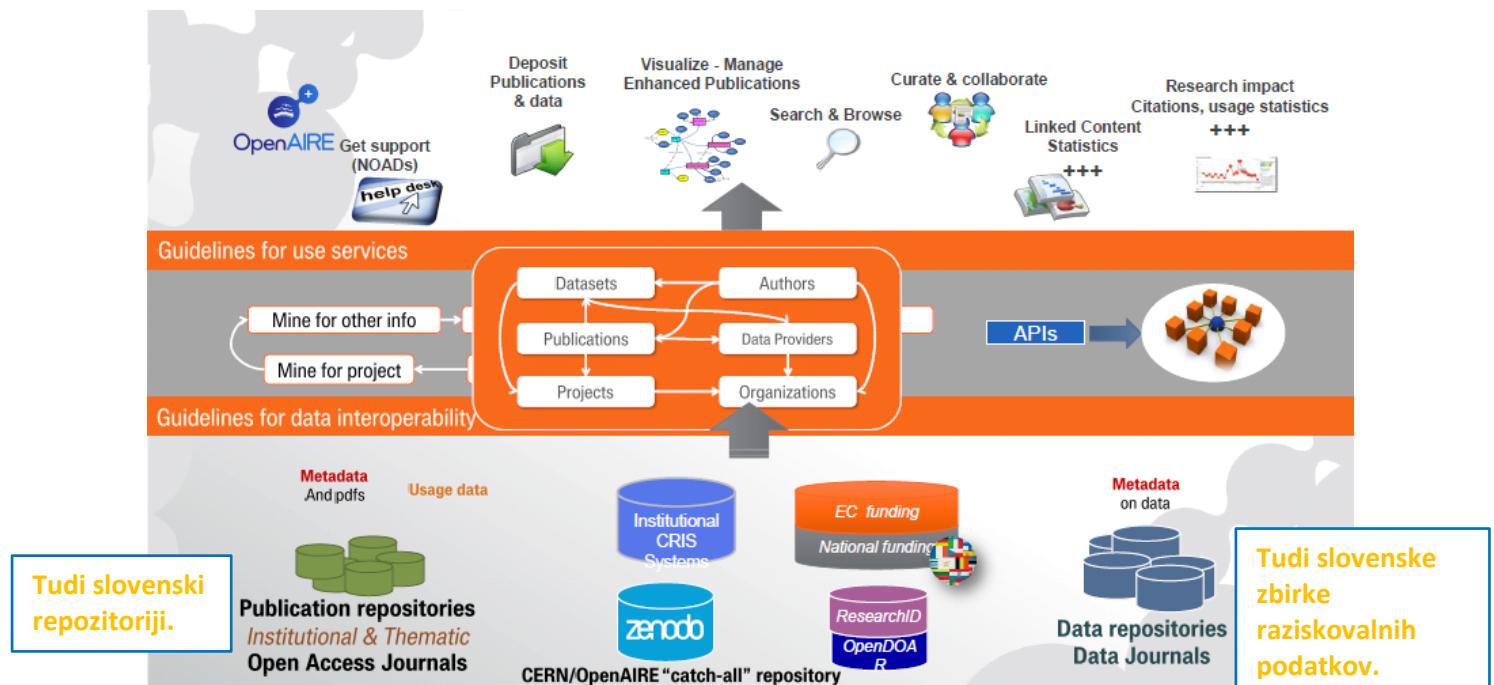

Slika 6: Nacionalni portal odprte znanosti

7.2 Infrastruktura odprtega dostopa za raziskave v Evropi (OpenAIRE)

Infrastruktura Open Access Infrastructure for Research in Europe povezuje repozitorije za publikacije in za raziskovalne podatke ter informacijske sisteme o raziskovalni dejavnosti, zagotavlja razne storitve za uporabnike odprtih objav in raziskovalnih podatkov, za koordinatorje projektov (priprava poročil) in za Evropsko komisijo (preverjanje izpolnjevanja določil glede odprtega dostopa v projektih Obzorja 2020).

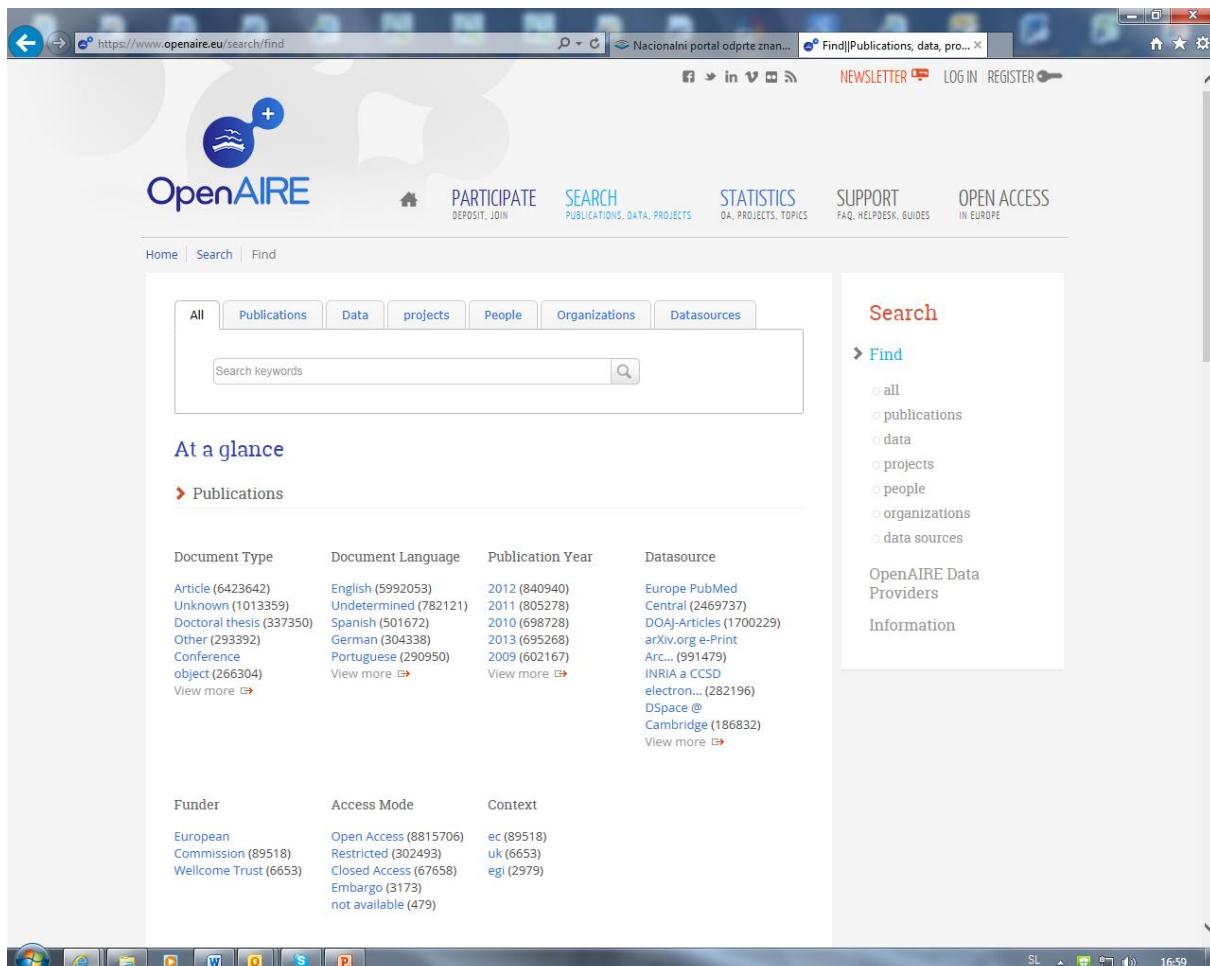
*Informacija o odprttem dostopu do recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov
v programu Obzorje 2020, 9. 1. 2015*

Slika 7: Shema infrastrukture OpenAIRE (Open Access Infrastructure for Research in Europe)²⁴

²⁴ Castelli, D. OpenAIRE. 2014. https://www.coar-repositories.org/files/1_OpenAIRE-COAR_session1_DonatellaCastelli.pdf

*Informacija o odprttem dostopu do recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov
v programu Obzorje 2020, 9. 1. 2015*

Slika 8: Odprte recenzirane publikacije, dostopne preko portala OpenAIRE²⁵

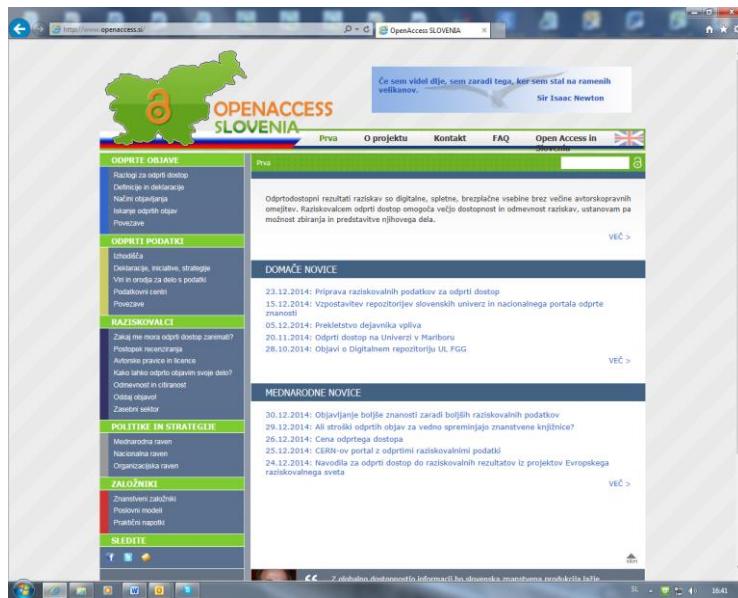
8 Dodatne informacije, podpora

8.1 Dodatne informacije o odprttem dostopu v Obzorju 2020

- Horizon 2020 Open Access to Publications Mandate,
<https://www.fosteropenscience.eu/content/horizon-2020-open-access-publications-mandate>,
- Horizon 2020 Open Research Data Pilot,
<https://www.fosteropenscience.eu/project/images/presentations/H2020-open-data-pilot.pdf>,
- OpenAIRE and its services for H2020 compliance,
<https://www.fosteropenscience.eu/sites/default/files/pdf/155.pdf>.

²⁵ Open Access Infrastructure for Research in Europe (OpenAIRE), <https://www.openaire.eu/>

8.2 Slovenski informacijski portal za odprti dostop (Open Access Slovenia)²⁶

Slika 9: Slovenski informacijski portal za odprti dostop

8.3 Podpora za odprti dostop, ki je na voljo raziskovalcem Univerze v Ljubljani

1. Knjižnice članic Univerze v Ljubljani, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani, Narodna in univerzitetna knjižnica ter Arhiv družboslovnih podatkov lahko nudijo podporo:
  - pomoč raziskovalcu pri izbiri revije, da bo zadoščeno zahtevam financerja raziskave (SHERPA/RoMEO),
  - ob sprejemu članka v objavo: razčiščevanje avtorskopravnega vidika in izbira načina zagotovitve odprte dostopnosti publikacije (pogodba založnik-avtor ali SHERPA/RoMEO),
  - pomoč raziskovalcu pri shranitvi publikacije v repozitorij,
  - knjižničarji naj bi poznali vrste podatkov, ki jih kreirajo raziskovalci njihove organizacije, in programske opreme oziroma zbirke, ki bi jih bilo možno uporabiti za zagotavljanje odprtosti teh podatkov,
  - podpora knjižničarjev pri pripravi načrtov ravnanja z raziskovalnimi podatki,
  - katalogizacija sklopov raziskovalnih podatkov,
  - drugo.
2. Portal OpenAIRE → Support
3. repozitorij@uni-lj.si, tel. št. 01 2418 679 (Mojca Kotar)

²⁶ Open Access Slovenia, <http://www.openaccess.si/>

*Informacija o odprttem dostopu do recenziranih publikacij in raziskovalnih podatkov
v programu Obzorje 2020, 9. 1. 2015*

PREDLOGE ZA DOPOLNITVE TEGA DOKUMENTA PROSIMO SPOROČITE NA NASLOV repozitorij@uni-lj.si.

Pripravila: dr. Mojca Kotar, Univerzitetna služba za knjižnično dejavnost

[Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0 International](#)